

Treść odpowiedzi na interpelację radnego Ludwika Rakowskiego w sprawie dofinansowania kosztów dojazdu uczniów mazowieckich szkół do instytucji kultury Samorządu Województwa Mazowieckiego

Nawiązując do pisma Pana Przewodniczącego z 30 grudnia 2022 r. znak: KSBSS.0003.69.2012.LK w sprawie możliwości dofinansowania kosztów dojazdu do instytucji kultury i udzielonej Panu pismem znak KP-DU-III.0003.1.2023.LM z 9 stycznia 2023 r. odpowiedzi na ww. pismo, uprzejmie informuję, co następuje:

Na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2023 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego, po zapoznaniu się z wyjaśnieniami przedłożonymi przez Departament Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, w odniesieniu do kwestii przedstawionej w Pana piśmie, uznał, że brak jest podstaw prawnych i faktycznych możliwości włączenia do Programu „Kulturalna szkoła na Mazowszu”, zwanego dalej „Programem”, działań prowadzących do dofinansowania przejazdów uczniów korzystających z tego Programu, do wybranej instytucji kultury oraz z tej instytucji do miejsca zamieszkania.

Program został przyjęty do realizacji przez Zarząd Województwa Mazowieckiego Uchwałą nr 1992/374/22 z dnia 27 grudnia 2022 r. i będzie realizowany w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Podstawą prawną do podjęcia uchwały przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na 2023 rok w sprawie Programu, są przepisy ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) dot. realizacji zadań z zakresu kultury, natomiast w sprawie możliwości dofinansowania kosztów przejazdu uczniów do instytucji kultury i z tej instytucji do miejsca zamieszkania w ramach Programu, ww. podstawa prawa nie znajduje zastosowania.

Należy wskazać, że przyjęty Program jest finansowany w ramach dotacji podmiotowej przyznawanej instytucjom kultury na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, a jego założeniem jest uzupełnienie kosztów wytworzenia usług kulturalnych świadczonych przez instytucje kultury w ramach przedmiotowego Programu/uzupełnienie rzeczywistej ceny usług kulturalnych świadczonych przez instytucje kultury w ramach Programu.

Zgodnie z ustawą z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej art. 28 ust.3 pkt 1 (Dz.U. z 2020 r. poz. 194), dotacja podmiotowa przeznaczona jest na dofinansowanie bieżącej działalności w zakresie realizowanych działań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów. Wobec powyższego brak jest podstaw prawnych do finansowania w ramach Programu usług transportowych wykonywanych na rzecz osób trzecich, których realizacja nie jest zadaniem Samorządu Województwa Mazowieckiego, jak również nie znajdują się w katalogu zadań statutowych instytucji kultury.

Niezależnie od powyższego, problem w obszarze finansowania zaproponowanych przez Pana Przewodniczącego zmian, polega na braku możliwości stworzenia mechanizmów transferu przekazywanych środków i ich rozliczenia, ponieważ Program nie przewiduje jako jego wykonawców innych podmiotów niż instytucje kultury, dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego jest organizatorem. Wprowadzenie dodatkowego, zewnętrznego podmiotu do realizacji Programu, spowodowałoby wiele negatywnych skutków dla instytucji kultury:

- problemy organizacyjne – usługi transportowe nie są zadaniem statutowym instytucji kultury;
- trudności logistycznie ze względu na skalę zadania, ponieważ żadna z instytucji kultury nie jest w stanie oszacować ostatecznej liczby osób korzystających z ich ofert kulturalnej w

ramach Programu. To instytucje kultury ponosiłyby pełną odpowiedzialność za wyłonienie odpowiedniego realizatora tych usług, prawidłowość realizacji tych usług, ewentualne roszczenia i konsekwencje zdarzeń losowych związanych z przejazdami;

- bliżej nieokreślone dodatkowe koszty realizacji takich usług (np. związane z dodatkowym zatrudnieniem w instytucji kultury);
- brak możliwości zweryfikowania, czy koszty usług transportowych będą adekwatne do cen rynkowych, co może być przyczyną nadużyć finansowych;
- brak możliwości wpływu na podmiot zewnętrzny dołączony do realizacji Programu;
- dodatkowe obciążenia dla instytucji kultury w dochodzeniu roszczeń przez instytucje kultury od firm transportowych w przypadku niezrealizowania usługi przewozu bądź zrealizowania jej w sposób nierzetelny.

Poza przedstawionymi powyżej najpoważniejszymi przesłankami wykluczającymi realizację Programu w zaproponowanej przez Pana Przewodniczącego formie, należy wskazać także brak możliwości precyzyjnego ustalenia kosztów realizacji Programu w spornym zakresie, a tym samym zaplanowania odpowiednich środków w budżecie Województwa Mazowieckiego. Nie jest bowiem wyjściowo określona ani ostateczna liczba wszystkich uczniów i opiekunów korzystających z Programu w danym roku ani też wysokość kosztów przewozu zorganizowanych grup uczestników Programu (zależą one od odległości, środka transportu, liczebności grupy itd.).

Biorąc pod uwagę powyższe, istnieje ryzyko, że wydatkowanie środków w ramach przedmiotowego zadania nie byłoby dokonane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących do osiągnięcia założonych celów, co stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jednocześnie, jakiegokolwiek zmiany w postaci realizacji dodatkowej usługi i wdrożenia dodatkowego podmiotu w realizację Programu, spowodowałyby paraliż funkcjonującego aktualnie z powodzeniem Programu.

Mając powyższe na uwadze, Zarząd Województwa Mazowieckiego nie widzi rozwiązania w kontekście prawnym, finansowym i logistycznym, które umożliwiłyby wprowadzenie dodatkowego elementu w postaci usług transportowych w ramach funkcjonującego Programu.